

ӨВС, ТЭЖЭЭЛ ХАДГАЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХЭД ДАГАЖ МӨРДӨХ ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ДҮРЭМ

Нэг. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Энэхүү дүрмийн зорилго нь хүний амь нас, эрүүл мэнд, өвс, тэжээл хадгалах, тээвэрлэх, хураах үеийн галын аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааг зохицуулахад оршино.

1.2. Иргэн, хуулийн этгээд нь өвс, тэжээлийг хадгалах, тээвэрлэх, хураахдаа Галын аюулгүй байдлын тухай хууль, Засгийн газрын тогтоолоор батлагдсан “Галын аюулгүй байдлын үндсэн дүрэм” болон энэхүү дүрэм, бусад эрх зүйн актыг заавал дагаж мөрдөнө.

1.3. Аюулгүй байдлын үзүүлэлт нь энэхүү дүрэмд заасан түвшнээс илүү, олон улсын хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн техник технологийг өвс, тэжээлийг хадгалах, тээвэрлэх, хураах үеийн галын аюулгүй байдалд иж бүрнээр ашиглах тохиолдолд тухайн технологийн холбогдох дүрмийг баримтлахыг зөвшөөрнө.

1.4. Дүрмийн хэрэгжилтэд онцгой байдлын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан хяналт тавина.

Хоёр. ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА

2.1. Иргэн, хуулийн этгээд нь өөрийн эдэлбэр газарт галын аюулгүй байдлыг ханган хашаа, хайсыг барьж байгуулан дүрмийн 3.7, 3.17-д заасан хамгаалалтын зурвас татсан байна.

2.2. Иргэн, хуулийн этгээд нь Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2.10 дах хэсэгт заасан гал түймэр унтраах шуурхай төлөвлөгөөг аймаг, нийслэл, орон нутгийн гал түймэртэй тэмцэх байгууллагаар батлуулна.

2.3. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах зорилгоор жилд 1 удаа гал түймэр унтраах, урьдчилан сэргийлэх дадлага, сургалтыг зохион байгуулсан байна.

2.4. Өвс тэжээл хадгалах газарт Галын аюулгүй байдлын үндсэн дүрмийн 2.2-т заасны дагуу гал түймэр гарсан үед гарах аврах зам, гарц, гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгслийн байршлыг төлөвлөлтийн зурагт байршуулж, харагдахуйц газар байрлуулна.

2.5. Орон нутагт өвс, тэжээлийг хадгалах байгууламжийн байрлалыг сонгохдоо ерөнхий сүлжээний автозамаас хамааран дараах зай хэмжээг баримтална.

а. олон улсын чанартай авто замаас 150 м-ээс багагүй;

- б. улсын чанартай авто замаас 100 м-ээс багагүй;
- в. орон нутгийн чанартай авто замаас 50м-ээс багагүй;
- г. нийслэлийн авто замаас 50 м-ээс багагүй;
- д. аж ахуйн нэгж, байгууллагын дотоодын авто замаас 30м-ээс багагүй.

2.6. Өвс тэжээлийг тээвэрлэхдээ иргэн, хуулийн этгээд нь Өвс, тэжээл тээвэрлэлт. Ангилал. Тээвэрлэлтийн нөхцөл. Ерөнхий шаардлага. MNS 5647:2006 стандартыг мөрдөнө.

Гурав. ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ШААРДЛАГА

3.1. Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын өвс, тэжээл хадгалж байгаа объектод хяналтын цэг байгуулж, гал гарсан үед холбоо барих, дохио өгөх хэрэгслээр хангасан байна.

3.2. Хэт нойтон өвсийг боохыг хориглоно. Өвсийг MNS 0592:2008 “Өвс. Техникийн шаардлага”-ын дагуу 15 хувиас ихгүй чийгтэй үед нь шахалтын нягт нь 120-150 кг/м³-ээс багагүй байхаар бооно.

3.3. Өвсийг хуурай сэрүүн агуулах, саравчинд хананаас 1 м, шалнаас 20 см зайтай мөн ус шорооноос хамгаалсан хучлага дор нуруулдан хурааж, 20 сар хүртэл хугацаагаар хадгалж болно.

3.4. Өвсийг тогтоосон хэмжээнээс илүү чийгтэй нуруулдахыг хориглоно. 2 сараас дээш хугацаагаар буюу байнга хадгалах газрын нэг нуруунд 1038 боодол /түүнтэй дүйцэхүйц хэмжээний хуйлсан өвс/ өвс байхаар хураана.

3.5. Боосон өвсийг нуруулдахдаа 8 үе хүртэл давхарлан өрөөд 9 дэх үеэс эхлэн шатлах журмаар 2 талаас нь 15 см-ээр дутуу тавьж 7 үе хураана. Нурууны өндөр нь 15 үе буюу 5-6 метрээс өндөргүй, талбай нь 24-40 м² байж болно.

3.6. Нурууны урт, хөндлөнгийн дагуу үе бүрт 2-оос доошгүй салхи орох нүхийг өргөн нь 10 см, өндөр нь 36 см байхаар гаргаж өвс ялзрах, өөрөө авалцан асах, халах аюулаас хамгаална.

3.7. Иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагын өвс, тэжээлийн эргэн тойронд хашааг өвснөөс 8-10 метр зайтайгаар барина. Хашаа нь 1.5 метрээс доошгүй өндөртэй, гадагшаа онгойдог 3-аас доошгүй хаалгатай байна.

3.8. Нуруулдсан өвс хооронд 20 метр өргөн зайтай 20 нуруу өвсийг нэг хэсэг болгох ба хэсэг хооронд 100 метр зайгаар тусгаарлахаас гадна хэсгүүдийн эргэн тойронд 15 метр зайд 3 метрээс багагүй өргөнтэйгөөр газрын хөрсийг хагалаж зурвас татна.

3.9. Нуруу, хэсгүүдийн хооронд сул өвс байлгахыг хориглоно. Сул задгай өвсийг цаг тухайд цэвэрлэн өвс хадгалж буй хашаан дахь сул өвсийг тухай бүр боож, хог ургамал болон хогийг тогтмол цэвэрлэнэ.

3.10. Нуруулдсан өвсөнд авто машиныг тулгаж, зогсоох, задгай өвсөн дээгүүр унуулж зогсоох, явуулахыг хориглоно. Машин доорх өвсийг хамж, цэвэрлэж авсны дараа уг машиныг асааж хөдөлгөнө.

3.11. Өвс, тэжээл бэлтгэх тээвэрлэхэд ажиллаж байгаа бүх төрлийн машин, техник, тракторын утааны янданд нь оч баригчтай байна.

3.12. Өвс, тэжээлийг хадгалах, хураах объектыг төмөр замаас 200 метр, газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулахаас БНБД 21-03-04 “Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах галын аюулгүйн норм”-ын 2-р хүснэгтэд заасан зай хэмжээг, шатахуун түгээх станцаас БНБД 21-07-14 “Шатахуун түгээх станц. Галын аюулгүйн норм”-ын 1-р хүснэгтэд заасан зай хэмжээг тус тус баримтлан байрлуулна.

3.13. Өвс, тэжээлийг хадгалах, борлуулах цэгийг цахилгааны шугамаас 15 метр, барилга байгууламжаас 50 метрээс багагүй зайд байрлуулна.

3.14. Өвс тэжээлийг тээврийн хэрэгсэлд ачиж зогссон бол /чиргүүл мөн хамаарна/ тээврийн хэрэгсэл хоорондын зай 10-аас доошгүй метрийн зайтайгаар байрлуулна.

3.15. Айл, өрх өвс, тэжээлийг хадгалахдаа 3.11 дэх заалтыг баримтална. Өөрийн амьдардаг хувийн орон сууцныхаа янданд оч баригч байрлуулсан тохиолдолд 3.13-д заасан зай хэмжээг 30 хүртэл хувиар багасгаж болно.

3.16. Иргэн, хуулийн этгээд нь харуулын өндөрлөг, манааны байрыг салхины доод талд өвс хадгалах хашааны гадна талд байрлуулна.

3.17. Өвс, тэжээлийг хадгалсан газруудад 100 метрээс дотогш зайд тамхи татах, ил гал гаргахыг хориглоно.

3.18. Өвсний агуулахын хашаанаас ойр орчмын ойн бүс хүртэл 20 метрээс багагүй зайд 4 метрээс багагүй өргөнтэйгөөр газрын хөрсийг хаглаж зогоон татна.

3.19. Өвс, тэжээл хадгалж буй объектод (хашаа, саравч г.м) орохдоо тамхи чүдэнз, асаагуурын хэрэгслээ жижүүр буюу манаачийн байранд орхино.

3.20. Өвс, тэжээл хадгалж буй объектод тавигдсан цахилгааны шугам сүлжээ, тоног төхөөрөмжүүд нь цахилгаан техникийн аюулгүйн дүрмийн шаардлагыг бүрэн хангасан байна.

3.21. Өвс тэжээл хадгалж буй барилга байгууламжид БД 43-103-08 “Аянга хамгаалалтын зураг төсөл зохиох заавар”-ын аянга зайлуулагчийг төлөвлөсөн байх

шаардлагатай ба аянга хүлээн авагч, дамжуулагч, газардуулга нь ямар нэгэн механик гэмтэлд өртөөгүй байна.

3.22. Өвс, тэжээл хадгалж буй объектод дараах зүйлсийг хориглоно. Үүнд:

- Хялбар авалцан асах, тэсэрч дэлбэрэх, шатамхай шингэн болон хуурай бодис, шахсан болон шингэрүүлсэн хийн сав, тэсрэх бодис, төрөл бүрийн шатах материал хураах, хадгалахыг;
- Лаа, чүдэнз, дэн, дэнлүү, түүдэг гал, бамбараар гэрэлтүүлэх;
- Цахилгаан шугам сүлжээг ил монтажлах, зөвшөөрөгдөөгүй болон гэмтэлтэй цахилгаан хэрэгсэл ашиглах;
- Ажиллаж буй техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийг эзэнгүй орхих, хүчдэлээс салгаагүй үед засвар үйлчилгээ хийх;
- Гал унтраах үйл ажиллагаанаас бусад зүйлд анхан шатны багаж хэрэгслийг ашиглах;
- Галын аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа аваагүй ажилтан, алба хаагч тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл ажиллуулах;

3.23. Цахилгаан улайсах гэрэлтүүлэг ашигласан тохиолдолд тэсрэлтээс хамгаалсан бүрхүүлээр хамгаална. Үүнийг нуруулдсан өвс, сүрлээс 5 метрээс доошгүй зайтайгаар шонд 4-6 метрийн өндөрт байрлуулна.

3.24. Өвс, тэжээлийг хадгалах газрын дэргэд буюу хашаан дотор трактор, авто машин өөрөө явагч механизмд засвар хийх, шатахуун сэлбэх, моторыг асаалттай эзэнгүй орхихыг хориглоно.

Дөрөв. ГАЛ ТҮЙМЭР УНТРААХ АНХАН ШАТНЫ БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ

4.1. Өвс, тэжээлийг бэлтгэх, тээвэрлэх, хураах ажилд хэрэглэгдэж байгаа бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл, ердийн хөсөгт 1-ээс доошгүй гал унтраагуур, төмөр хүрз, цохиур бэлтгэн тавина.

4.2. Өвс, тэжээл хадгалах барилга байгууламжид хувин, дэгээ, сэрээ, цохиур, бургасан шүүр, бүтээлэг зэргийг хүрэлцэх хэмжээгээр бэлтгэн тавина.

4.3. Гал түймэр гарсан үед шатаж байгаа нуруутай өвс, тэжээлийг таслах, нураах, зөөх, тусгаарлах ажилд зориулан тусгай төлөвлөгөө бүхий бэлтгэлтэй байна.

4.4. Айл, өрх үнс нурмаа ухаж бэлтгэсэн хаалт, таглаа бүхий нүхийг салхины чиглэлийн доод талд байрлуулж, өрх бүр гал гарсан үед ашиглах багаж хэрэгсэлтэй байна. (гал унтраагуур, хүрз, хувин, дэгээ, эсгий, цохиур г.м)

4.5. Нуруулдсан өвс, тэжээлээс 50 метрийн зайнд хог хаягдал шатаахыг хориглоно. Хүн ам төвлөрсөн суурин газар болон ойн захаас 100 метрийн зайд

шатамхай эд зүйлийг хараа хяналтгүй орхих, ил галын тусламжтай халж хөөрдөг (гэрэлт зул) хэрэгсэл ашиглахыг хориглоно.

4.6. Өвс, тэжээл хадгалах барилга байгууламжийг MNS 5566-2020-т заасны дагуу 10м³ хүртэл багтаамж бүхий усан сан, ус сорох, шахах мотопомп, галын хоолой, хошуугаар тоноглоно.

Тав. ӨВС, ТЭЖЭЭЛ ТЭЭВЭРЛЭХ ҮЕД ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ

5.1. Өвс, тэжээл ачсан автомашин, трактор дээр хүн суулгах, өөр төрлийн ачаа ачих, тээвэрлэлтийн үед кабиндаа тамхи татахыг хориглоно.

5.2. Өвс, тэжээлийг тээвэрлэхдээ 5 кг-аас багагүй багтаамж бүхий гал унтраагуурыг тэвшний хашлаганы гадна талд хялбар авч болохоор бэхэлсэн байна.

5.3. Өвс, тэжээл ачих, буулгах үед тээврийн хэрэгслийг бүрэн унтрааж мотор, утааны яндан, гишгүүр болон бүх агрегатууд дээр унасан сул өвс, сүрэл, зэгс ногоон тэжээлийг бүрэн цэвэрлэж байж хөдөлнө.

5.4. Өвс, тэжээлийг тэвш, чиргүүлд бүтээлэгтэй тээвэрлэхдээ энэ дүрмийн 5.1, 5.2, 5.3-р заалтыг нэгэн адил биелүүлнэ.

5.5. Өвс, тэжээлийг төмөр замаар тээвэрлэх үед зөвхөн битүү вагонд ачна.

5.6. Өвс, тэжээлийг эзгүй хээр хамгаалалтгүй орхихыг хатуу хориглоно.

Зургаа. БУСАД ЗҮЙЛ

6.1. Байгууллагын удирдлага, тухайн нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд галын аюулгүй байдлыг хангуулах эрх бүхий албан тушаалтан нь галын аюулгүй байдлын хууль тогтоомж, дүрмийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, дүрмийг зөрчсөн тохиолдолд үйл ажиллагааг нь хэсэгчлэн болон болон бүр мөсөн зогсоох, илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах арга хэмжээ авна.

6.2. Энэхүү дүрмийг зөрчсөн байгууллага, албан тушаалтанд Галын аюулгүй байдлын тухай хууль, Гамшгаас хамгаалах тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Эрүүгийн хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.